

Miejscowość:

Data: 6 czerwca 2026 r.

**Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa**

PETYCJA

w sprawie nierównego traktowania obywateli w polskim systemie emerytalnym i naruszenia zasad równego traktowania oraz niedyskryminacji

Działając na podstawie art. 227 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, składam niniejszą petycję w sprawie systemowej dyskryminacji oraz nierównego traktowania obywateli Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie powszechnego systemu emerytalnego w porównaniu do wybranych grup zawodowych.

1. Przedmiot petycji i stan faktyczny

W polskim systemie prawnym utrzymuje się głęboki, nieuzasadniony podział na obywateli podlegających powszechnemu systemowi ubezpieczeń społecznych (ZUS) oraz grupy uprzywilejowane. Dotyczy to w szczególności:

- ❑ Służb mundurowych (Policja, Wojsko, Straż Pożarna i inne)
- ❑ Wymiaru sprawiedliwości (Sędziowie i prokuratorzy w stanie spoczynku)
- ❑ Górników
- ❑ Nauczycieli (w ramach szczególnych uprawnień branżowych)

Wyżej wymienione grupy zawodowe posiadają prawo do przechodzenia na emeryturę lub w stan spoczynku w wieku znacznie wcześniejszym niż powszechny wiek emerytalny, który wynosi w Polsce 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

2. Istota nierówności i mechanizm dyskryminacji

Głównym problemem jest całkowicie odmienny algorytm wyliczania świadczeń oraz zasady finansowania, co jawnie faworyzuje wybrane grupy kosztem reszty społeczeństwa:

- ❑ **Brak zależności od zgromadzonego kapitału:** Świadczenia grup uprzywilejowanych nie zależą od realnie odłożonych składek. Obywatele w systemie powszechnym otrzymują emeryturę będącą wynikiem matematycznego dzielenia zgromadzonego kapitału przez średnie dalsze trwanie życia. W ich

przypadku każdy rok wcześniejszego odejścia na emeryturę drastycznie obniża świadczenie.

- ❓ **Niesprawiedliwa baza obliczeniowa (zawyżanie ostatnich poborów):** Emerytury grup uprzywilejowanych są kalkulowane jako procent ich ostatnich zarobków. Prowadzi to do powszechnej i głęboko niesprawiedliwej praktyki, w której tuż przed odejściem na emeryturę pracownikom tych sektorów przyznawane są awanse, nagrody czy podwyżki. Sztuczne zawyżenie ostatnich poborów skutkuje dożywotnim wypłacaniem rażąco wysokich świadczeń.
- ❓ **Nieporównywalnie wyższe odprawy emerytalne:** Kolejnym przejawem rażącej niesprawiedliwości są odprawy wypłacane przy przechodzeniu na emeryturę. Podczas gdy zwykły pracownik w systemie powszechnym otrzymuje ustawowo jedynie równowartość jedno- lub maksymalnie kilkumiesięcznego wynagrodzenia, grupy uprzywilejowane otrzymują ogromne odprawy stanowiące wielokrotność ich pensji. Kwoty te są całkowicie nieporównywalne ze standardami rynkowymi.
- ❓ **Finansowanie przywilejów przez dyskryminowaną większość:** Opisany mechanizm opiera się na głębokiej niesprawiedliwości społecznej. Część grup uprzywilejowanych nie odprowadza składek emerytalnych do ZUS. Oznacza to, że obywatele pracujący w systemie powszechnym, którzy rzetelnie płacą wysokie podatki oraz składki ZUS, w rzeczywistości bezpośrednio finansują wcześniejsze emerytury, ogromne odprawy oraz dodatki dla uprzywilejowanych grup zawodowych.
- ❓ **Problem fikcyjnej dezaktywacji zawodowej:** System pozwala na jawną patologię – osoby te przechodzą na bardzo wczesną emeryturę, po czym natychmiast podejmują dalszą pracę. Udowadnia to, że ich zdolność do pracy nie uległa ograniczeniu, a wczesna emerytura stała się dla nich jedynie dodatkowym, dożywotnim źródłem dochodu finansowanym przez państwo.
- ❓ **Dodatkowe przywileje socjalne i mieszkaniowe:** Dyskryminację potęguje fakt, że wybrane grupy korzystają z dodatków mieszkaniowych, odpraw i ekwiwalentów za brak lokalu mieszkalnego, które dla ogółu społeczeństwa są całkowicie niedostępne.

3. Katastrofalne prognozy i kryzys demograficzny

Obecna struktura systemu emerytalnego w Polsce nie ma szans na stabilne funkcjonowanie w przyszłości. Kraj mierzy się z głębokim kryzysem demograficznym, w którym wskaźnik zastępowalności pokoleń drastycznie spada.

- ❓ **Brak wydolności finansowej:** Utrzymywanie ogromnej i stale rosnącej masy młodych, silnych i zdolnych do pracy emerytów z niewspółmiernie wysokimi świadczeniami doprowadzi do załamania finansów publicznych.
- ❓ **Pogłębiająca się asymetria i niesprawiedliwość:** Podczas gdy zwykli obywatele będą otrzymywać coraz niższe, wręcz głodowe emerytury z powodu spadającej stopy zastąpienia w systemie kapitałowym (ZUS), uprzywilejowane branże zachowają wysokie świadczenia odcięte od realiów rynkowych. Sprawi to, że system z roku na rok będzie stawał się coraz bardziej niesprawiedliwy, a obciążenia podatkowe nakładane na topniejącą liczbę młodych pracowników staną się niemożliwe do udźwignięcia.

4. Uzasadnienie prawne i naruszenie Konstytucji RP oraz Prawa UE

Opisany stan rzeczy stoi w sprzeczności z fundamentalnymi zasadami ustrojowymi oraz standardami europejskimi:

- ❓ **Art. 32 Konstytucji RP:** Gwarantuje on, że wszyscy są wobec prawa równi i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Zmuszanie większości społeczeństwa do dotowania gigantycznych odpraw i wczesnych emerytur wąskiej grupy zawodowej w rażący sposób łamie tę zasadę.
- ❓ **Art. 21 Karty Praw Podstawowych UE:** Zakazuje wszelkiej dyskryminacji. Porównując polskie rozwiązania do standardów i modeli emerytalnych funkcjonujących w większości rozwiniętych państw Unii Europejskiej, obecna architektura systemu w Polsce nosi znamiona systemowej patologii. W Europie dąży się do konsolidacji systemów i równego traktowania pracowników, podczas gdy polski model utrwała oligarchię branżową i niesprawiedliwy transfer kapitału społecznego.

5. Wnioski i postulaty

W związku z powyższym wnoszę o:

1. Zbadanie przez Parlament Europejski oraz Komisję Europejską, czy polskie przepisy emerytalne i systemy przywilejów branżowych nie naruszają unijnych standardów równego traktowania i niedyskryminacji.
2. Podjęcie działań i skierowanie rekomendacji do rządu RP w celu ujednoczenia systemu emerytalnego, likwidacji patologicznego mechanizmu naliczania emerytur na podstawie zawyżanych ostatnich poborów, ukrócenia procedury pobierania wczesnych emerytur przez osoby zdolne do pracy oraz urealnienia i wyrównania kwot odpraw emerytalnych, tak aby cały system opierał się na tych samych, sprawiedliwych zasadach kapitałowych i był odporny na nadchodzący kryzys demograficzny.

Z poważaniem,